

๘.รายงานการจัดทำฐานข้อมูล
ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็น(รูปเล่ม)
เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้กับ
ประชาชนในพื้นที่ตำบลท่าเสา
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสา
อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

คำนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราชการ ๒๕๖๐ มาตรา ๕๗ รัฐต้อง (๑) อนุรักษ์ พื้นฟู และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและจารีตประเพณีอันดีงามของท้องถิ่นและของชาติ และจัดให้มีพื้นที่สาธารณะ สำหรับกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ใช้สิทธิและมีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย

ภูมิปัญญาไทยจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ช่วยสร้างชาติให้เป็นปึกแผ่นมั่นคงสร้างความภาคภูมิใจ และศักดิ์ศรีเกียรติภูมิ แก่คนไทยสามารถปรับประยุกต์หลักธรรมคำสอนทางศาสนาใช้กับชีวิตได้อย่างเหมาะสม สร้างความสมดุลระหว่างคนกับสังคม และธรรมชาติได้อย่างยั่งยืน ช่วยเปลี่ยนแปลงปรับปรุงวิถีชีวิตของคนไทยให้เหมาะสมได้ตามยุคสมัยที่เปลี่ยนไป

แผนงานการศึกษา สำนักปลัด ได้เล็งเห็นความสำคัญของภูมิปัญญา ท้องถิ่น จึงได้จัดทำ ฐานข้อมูล ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านศาสนา ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสืบสานและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สำคัญและมีประโยชน์ไว้ไม่ให้ สูญหายไปจากชุมชน และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น เล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณชนในการศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่น ต่อไป

บทที่ ๑ แนวคิดเกี่ยวกับฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

บทที่ ๒ ข้อมูลทางด้านศาสนาและประเพณีวัฒนธรรมในตำบลท่าเสา

บทที่ ๓ ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นในตำบลท่าเสา

๒.๑ ฐานข้อมูลสาขาเกษตรกรรม

๒.๒ ฐานข้อมูลสาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม

๒.๓ ฐานข้อมูลสาขาการแพทย์ไทย

๒.๔ ฐานข้อมูลสาขาศิลปกรรม

๒.๕ ฐานข้อมูลด้านภาษาและวรรณกรรม

บทที่ ๔ แบบบันทึกข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นในตำบลท่าเสา

บรรณานุกรม

บทที่ ๑

แนวคิดเกี่ยวกับฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีความหมาย เช่นเดียวกับคำว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นและภูมิปัญญาไทย เป็นองค์ความรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่นซึ่งได้รับการถ่ายทอดจากผู้รู้หรือผู้มีประสบการณ์ ซึ่งเรียกว่า ปราชญ์ชาวบ้าน หรือ ปราชญ์ท้องถิ่น ซึ่งมีผู้ให้คำจำกัดความของภูมิปัญญาท้องถิ่นในลักษณะต่าง ๆ กันดังนี้

กรมวิชาการ (๒๕๓๘) ให้ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่นว่า ความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ใน ชีวิตของคนเราผ่านกระบวนการศึกษา สังเกตวิเคราะห์จนเกิดปัญญาและตกผลึกมาเป็นองค์ความรู้ที่ประกอบกัน ขึ้นมาจากความรู้เฉพาะหลายเรื่อง ความรู้ดังกล่าวไม่ได้แยกย่อยออกมาให้เห็นเป็นศาสตร์เฉพาะสาขาวิชา ต่างๆ อาจกล่าวว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นจัดเป็นพื้นฐานขององค์ความรู้สมัยใหม่ที่ช่วยในการเรียนรู้การแก้ปัญหา การจัดการและการปรับตัวในการดำเนินชีวิตของคนเรา

ในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้ความหมายภูมิปัญญาไว้ว่า “ภูมิปัญญา หมายถึง องค์ความรู้ ความสามารถและทักษะของคนไทยอันเกิดจากการสั่งสมประสบการณ์ที่ผ่าน กระบวนการเรียนรู้ เลือกรสร รุ่งแต่ง พัฒนา และถ่ายทอดสืบต่อกันมา เพื่อใช้แก้ปัญหาและพัฒนาวิถีชีวิตของคนไทยให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและเหมาะสมกับยุคสมัย”

จันทร์สุรย์ (๒๕๓๖) กล่าวว่าภูมิปัญญาท้องถิ่นหมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่ชาวบ้านคิดได้เองที่ นำมาใช้ในการแก้ปัญหา เป็นสติปัญญา เป็นองค์ความรู้ทั้งหมดของชาวบ้านทั้งมวล ทั้งลึก ที่ชาวบ้านสามารถ คิดเอง ทำเองโดยอาศัยศักยภาพที่มีอยู่แก้ปัญหาการดำเนินวิถีชีวิตในท้องถิ่นอย่างสมสมัย

รัตนะ บัวสนธ (๒๕๓๕) กล่าวว่าภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง กระบวนการทัศนของบุคคลที่มีต่อตนเอง ต่อโลก และสิ่งแวดล้อม ซึ่งกระบวนการทัศนดังกล่าวจะมีรากฐานจากคำสอนทางศาสนา คติจารีต ประเพณี ที่ได้ รับการถ่ายทอด สั่งสอนและปฏิบัติสืบเนื่องกันมาปรับปรุงเข้ากับบริบททางสังคมที่เปลี่ยนแปลงแต่ละสมัย ทั้งนี้ โดยมีเป้าหมายเพื่อความสุขในส่วนที่เป็นชุมชน และปัจเจกบุคคล

เสนห์ จามริก (๒๕๓๒) “ภูมิปัญญาท้องถิ่น” หมายถึง กระบวนการทางปัญญา ความคิดเพื่อแสวงหาองค์ความรู้ของชุมชนท้องถิ่น ซึ่งแสดงให้เห็นถึงกระแสความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างธรรมชาติ จิตใจและพฤติกรรม สังคม องค์กรและวัฒนธรรมชุมชน เศรษฐกิจ เทคโนโลยีการผลิต และในที่สุดการ พึ่งตนเอง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (ม.ป.ป.) กล่าวถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยว่า เป็นองค์ความรู้ ความสามารถ และทักษะของคนไทยที่เกิดจากสั่งสมประสบการณ์ที่ผ่านกระบวนการเลือกรสร เรียนรู้ปรุงแต่ง และถ่ายทอดสืบต่อกันมา เพื่อใช้แก้ปัญหาและพัฒนาวิถีชีวิตของคนไทยให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม และเหมาะสมกับยุคสมัย

เอกวิทย์ ณ ถลาง (๒๕๔๐: ๑๑) “ภูมิปัญญา” ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Wisdom มีความหมายว่า ความรู้ ความสามารถ ความเชื่อ ความสามารถทางพฤติกรรม และความสามารถในการแก้ปัญหาของมนุษย์

จากความหมายดังกล่าว อาจสรุปว่าภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึงองค์ความรู้หรือสิ่งที่สั่งสมกันมาตั้งแต่อดีตซึ่งเป็นประสบการณ์ในการดำเนินชีวิตของคนในท้องถิ่น ซึ่งได้ผ่านการคิดค้นและปรับปรุง เปลี่ยนแปลงจนได้แนวทางที่เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพสังคม เป็นที่ยอมรับนับถือจากบุคคลทั่วไป ถือเป็นแบบอย่างในการดำรงชีวิตที่ถ่ายทอดสืบต่อกันมา

ความสำคัญของภูมิปัญญาไทย

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ คนไทยได้สร้างชาติ สร้างความเป็นปึกแผ่นมั่นคงของบ้านเมือง มีการดำรงชีวิตด้วยความสุขร่มเย็นอยู่ได้จนถึงทุกวันนี้ เพราะได้ใช้ภูมิปัญญาของตนมาตลอด ภูมิปัญญาไทยจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งพอจะสรุปได้ดังนี้

๑. ช่วยสร้างชาติให้เป็นปึกแผ่นมั่นคง
๒. สร้างความภาคภูมิใจและศักดิ์ศรีเกียรติภูมิแก่คนไทย
๓. สามารถปรับ ประยุกต์หลักธรรมคำสอนทางศาสนาใช้กับชีวิตได้อย่างเหมาะสม
๔. สร้างความสมดุลระหว่างคนกับสังคมและธรรมชาติได้อย่างยั่งยืน
๕. ช่วยเปลี่ยนแปลงปรับปรุงวิถีชีวิตของคนไทยให้เหมาะสมได้ตาม

ลักษณะของภูมิปัญญาไทย

ลักษณะของภูมิปัญญาไทย มีดังนี้

๑. ภูมิปัญญาไทยเป็นเรื่องใช้ ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) ความเชื่อ (Belief) และ พฤติกรรม (Behavior)
๒. ภูมิปัญญาไทยแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างคนกับคนคนกับธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและคน กับสิ่งเหนือธรรมชาติ
๓. ภูมิปัญญาไทยเป็นองค์รวมหรือกิจกรรมทุกอย่างในวิถีชีวิต
๔. ภูมิปัญญาไทยเป็นเรื่องของการแก้ไขปัญหา การจัดการ การปรับตัว การเรียนรู้ เพื่อคง ความอยู่รอดของบุคคล ชุมชน และสังคม
๕. ภูมิปัญญา เป็นแกนหลัก หรือกระบวนทัศน์ในการมองชีวิต เป็นพื้นความรู้ในเรื่องต่าง ๆ
๖. ภูมิปัญญาไทยมีลักษณะเฉพาะหรือมีเอกลักษณ์ในตัวเอง
๗. ภูมิปัญญาไทยมีการเปลี่ยนแปลง เพื่อการปรับสมดุลในพัฒนาการทางสังคมตลอดเวลา ขอบข่ายของภูมิปัญญาไทย

การกำหนดขอบข่ายของภูมิปัญญาไทย

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้กำหนดฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อดำเนินการประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Local Performance Assessment: LPA) ดังนี้

๑. ด้านเกษตรกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการกลั่นกรอง/การปศุสัตว์/การประมง/การป่าไม้ เช่น การทำการเกษตรแบบผสมผสาน,เกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นต้น
๒. ด้านหัตถกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานฝีมือหรืองานช่างที่ทำด้วยมือและอุปกรณ์อย่างง่าย โดยไม่ใช้เครื่องจักรเป็นองค์ประกอบหลักในการผลิต เช่น งานจักสาน,งานแกะหนังตะลุง,งานทอผ้าด้วยมือ,งานเย็บปักถักร้อย,การทำหัวโขน เป็นต้น
๓. ด้านอุตสาหกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานที่ใช้ทุน แรงงาน และเครื่องจักรเป็นองค์ประกอบหลักในการผลิต โดยมีเป้าหมายการผลิตสิ่งของจำนวนมากเพื่อการค้า และรวมถึงงานด้านการบริการเช่น การทำเครื่องเรือนจากไม้แปรรูป,การแปรรูปสิ่งต่างๆ จากยางพารา เป็นต้น
๔. ด้านกาแพทย์ไทย คือภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการดูแลและรักษาสุขภาพแบบพื้นบ้าน เช่น การหัตถเวชกรรมไทย , การใช้สมุนไพรในการรักษาโรค เป็นต้น

๕. ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งการอนุรักษ์ การพัฒนา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน เช่น การบวชป่า, การสืบชะตาแม่น้ำ, การทำแนวปะการังเทียม, การอนุรักษ์ป่าชายเลน เป็นต้น

๖. ด้านศิลปกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสาขาต่างๆ เช่น จิตรกรรม, ประติมากรรม, นาฏศิลป์, ดนตรี, ทัศนศิลป์, คีตศิลป์, การละเล่นพื้นบ้านและการนันทนาการ

๗. ด้านภาษาและวรรณกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการใช้ภาษาทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน

๘. ด้านอื่นๆ เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านความเชื่อ ศาสนา ประเพณี พิธีกรรม อาหารพื้นบ้าน เป็นต้น

ประเภทของภูมิปัญญาไทย

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ แบ่งสาขาหรือประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ ๑๑ สาขา ดังนี้

๑. สาขาเกษตรกรรม
๒. สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม
๓. สาขาการแพทย์แผนไทย
๔. สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๕. สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน
๖. สาขาสวัสดิการ
๗. สาขาศิลปกรรม
๘. สาขาการจัดการองค์กร
๙. สาขาภาษาและวรรณกรรม
๑๐. สาขาศาสนาและประเพณี
๑๑. สาขาการศึกษา

คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม แบ่งประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ ๗ ประเภท ดังนี้

๑. ภูมิปัญญาด้านการเกษตร
๒. ภูมิปัญญาด้านเศรษฐกิจ
๓. ภูมิปัญญาด้านศาสนาคูณธรรมจริยธรรมค่านิยมความเชื่อ
๔. ภูมิปัญญาด้านการจัดการทรัพยากรและการพัฒนาหมู่บ้าน
๕. ภูมิปัญญาด้านศิลปะ
๖. ภูมิปัญญาด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม
๗. ภูมิปัญญาด้านภาษาและวรรณกรรม

สารานุกรมไทย สำหรับเยาวชน ฉบับกาญจนาภิเษก (เล่มที่ ๒๓) จัดแบ่งสาขาภูมิปัญญาไทย ออกเป็น ๑๐ สาขา ดังนี้

๑. สาขาเกษตรกรรมและปศุสัตว์ หมายถึง ความสามารถในการผสมผสานองค์ความรู้ ๔ ทักษะและเทคนิคด้านการเกษตรกับเทคโนโลยี โดยการพัฒนาบนพื้นฐานคุณค่าดั้งเดิม ซึ่งคนสามารถ พึ่งตนเองใน ภาวะการณ์ต่างๆได้

๒. สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม หมายถึง การรู้จักประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ใน การแปรรูป ผลผลิต เพื่อชะลอการนำเข้าตลาด เพื่อแก้ปัญหาด้านการบริโภคอย่างปลอดภัย ประหยัดและเป็น ธรรม อัน เป็นกระบวนการที่ทำให้ชุมชนท้องถิ่น

๓. สาขาการแพทย์แผนไทย หมายถึง ความสามารถในการจัดการป้องกัน และรักษาสุขภาพ ของคน ในชุมชน โดยเน้นให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเอง ทางด้านสุขภาพ และอนามัยได้

๔. สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง ความสามารถเกี่ยวกับ การจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งการอนุรักษ์ การพัฒนาและการใช้ประโยชน์จากคุณค่าของ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

๕. สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน หมายถึง ความสามารถในการบริหารจัดการด้านการสะสม และ บริการกองทุน และธุรกิจชุมชน ทั้งที่เป็นเงินตรา และโภคทรัพย์ เพื่อส่งเสริมชีวิตความเป็นอยู่ของ สมาชิก ในชุมชน

๖. สาขาสวัสดิการ หมายถึง ความสามารถในการจัดสวัสดิการในการประกันคุณภาพชีวิต ของคนให้ เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

๗. สาขาศิลปกรรม หมายถึง ความสามารถในการผลิตผลงานทางด้านศิลปะสาขาต่างๆ

๘. สาขาการจัดการองค์กร หมายถึง ความสามารถในการบริหารจัดการดำเนินงานของ องค์กรชุมชน ต่างๆ ให้สามารถพัฒนา และบริหารองค์กรของตนเองได้ ตามบทบาท และหน้าที่ขององค์กร

๙. สาขาภาษาและวรรณกรรม หมายถึง ความสามารถผลิตผลงานเกี่ยวกับด้านภาษา ทั้งภาษาถิ่น ภาษาโบราณ ภาษาไทย และการใช้ภาษา ตลอดทั้งด้านวรรณกรรมทุกประเภท

๑๐. สาขาศาสนาและประเพณี หมายถึง ความสามารถประยุกต์ และปรับใช้หลักธรรมคำ สอนทาง ศาสนาความเชื่อ และประเพณีดั้งเดิมที่มีคุณค่าให้เหมาะสมต่อการประพฤติปฏิบัติ ให้บังเกิดผลดีต่อ บุคคล และสิ่งแวดล้อม

บทที่ ๒

ข้อมูลทางด้านศาสนาและประเพณีวัฒนธรรม

๒.๑ ฐานข้อมูลด้านศาสนา

ความสามารถประยุกต์ และปรับใช้หลักธรรมคำ สอนทางศาสนาความเชื่อ และประเพณีดั้งเดิมที่มี คุณค่าให้เหมาะสมต่อการประพฤติปฏิบัติ ให้บังเกิดผลดีต่อ บุคคลและสิ่งแวดล้อม

วัดในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสา

๑. วัดใหม่ราษฎร์กัญจนนิมิต

ที่ตั้ง : ม.๓ ราษฎร์ ท่าเสา ท่ามะกา กาญจนบุรี ๗๑๑๒๐

ติดต่อ : ๐๘๑ - ๒๙๔๘๙๐๓

๒. วัดดอนสามง่าม

ที่ตั้ง : หมู่ ๕ ตำบล ท่าเสา อำเภอท่ามะกา กาญจนบุรี ๗๑๑๒๐

ติดต่อ : ๐๘๗๐ - ๗๖๐๙๖๙๙

๒.๒ ฐานข้อมูลทางด้านประเพณีท้องถิ่น

ความสามารถประยุกต์ และปรับใช้หลักธรรมคำ สอนทางศาสนาความเชื่อ และประเพณีดั้งเดิมที่มีคุณค่าให้เหมาะสมต่อการประพฤติปฏิบัติ ให้บังเกิดผลดีต่อ บุคคลและสิ่งแวดล้อม

๑. ประเพณีวันเข้าพรรษา

วันเข้าพรรษา เป็นวันสำคัญในพุทธศาสนาวันหนึ่งที่พระสงฆ์เถรวาทจะอธิษฐานว่าจะพักประจำอยู่ ณ ที่ใดที่หนึ่งตลอดระยะเวลาฤดูฝนที่มีกำหนดระยะเวลา 3 เดือนตามที่พระวินัยบัญญัติไว้ โดยไม่ไปค้างแรมที่อื่น คือตั้งแต่ แรม 1 ค่ำ เดือน 8 ถึงวันขึ้น 15 ค่ำเดือน 11 ซึ่งพุทธศาสนิกชนชาวไทยทั้งพระมหากษัตริย์และคนทั่วไปได้สืบทอดประเพณีปฏิบัติการทำบุญในวันเข้าพรรษามาช้านานแล้วตั้งแต่สมัยสุโขทัย

๒. ประเพณีวันสงกรานต์

"วันสงกรานต์" หรือประเพณีสงกรานต์ ตรงกับวันที่ 13-15 เมษายนของทุกปี คือ การฉลองวันขึ้นปีใหม่ของไทย ถือเป็นประเพณีสำคัญที่สืบทอดมาแต่โบราณ คือ การฉลองวันขึ้นปีใหม่ของไทย ซึ่งเป็นประเพณีและมรดกทางวัฒนธรรมอันล้ำค่าของชาติ ที่สืบทอดมาตั้งแต่สมัยโบราณ

บทที่ ๓

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นในตำบลท่าเสา

ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นในตำบลท่าเสา อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี สามารถแบ่งแยกออกเป็นได้ทั้งหมด ๕ สาขา มีดังต่อไปนี้

๓.๑ ฐานข้อมูลสาขาเกษตรกรรม

ความสามารถในการผสมผสานองค์ความรู้ ๔ ทักษะและเทคนิคด้านการเกษตรกับเทคโนโลยี โดยการพัฒนาบนพื้นฐานคุณค่าดั้งเดิม ซึ่งคนสามารถ พึ่งตนเองในภาวะการณ์ต่างๆได้

๑. เกษตรแบบอินทรีย์

เจ้าของภูมิปัญญา : นายทิวา โรจน์กิตติชัย

สถานที่ติดต่อ : ๓๔/๔ หมู่ที่ ๓ ตำบลท่าเสา อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ๗๑๑๒๐

โทรศัพท์ : ๐๘๒ - ๔๒๓๙๑๔๖

ลักษณะภูมิปัญญา : ผักออร์แกนิก ผักที่ได้จากการทำเกษตรแบบอินทรีย์ หมายถึงระบบการผลิตพืชที่ไม่ใช้สารเคมีทุกชนิดในทุกขั้นตอนการปลูก ไม่ว่าจะเป็นปุ๋ยเคมี สารเคมีกำจัดศัตรูพืช กำจัดวัชพืช ฮอร์โมนสังเคราะห์ สามารถใช้ได้แค่ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยชีวภาพ และปุ๋ยพืชสดเท่านั้น

ปลุกพืช

เลี้ยงปลา

๓.๒ ฐานข้อมูลสาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม

ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานฝีมือหรืองานช่างที่ทำด้วยมือและอุปกรณ์อย่างง่าย โดยไม่ใช่เครื่องจักรเป็นองค์ประกอบหลักในการผลิต เช่น งานจักสาน,งานแกะหนังตะลุง,งานทอผ้าด้วยมือ, งานเย็บปักถักร้อย,การทำหัวโขน เป็นต้น

๑. ตะกร้าสาน

เจ้าของภูมิปัญญา : นางนิขมน สกุลณา

สถานที่ติดต่อ : ๑ หมู่ที่ ๓ ตำบลท่าเสา อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ๗๑๑๒๐

โทรศัพท์ : ๐๖๓-๕๗๕๔๔๒๙

ลักษณะภูมิปัญญา : การนำเชือกมัดฟางมาทำตะกร้า ให้มีรูปร่างและขนาด ตลอดจนลวดลายในการสานแตกต่างกันไป ตามความนิยมของท้องถิ่น

๒. ผ้าพิมพ์ลายใบไม้

เจ้าของภูมิปัญญา : นางวิภา เหมอินทร์

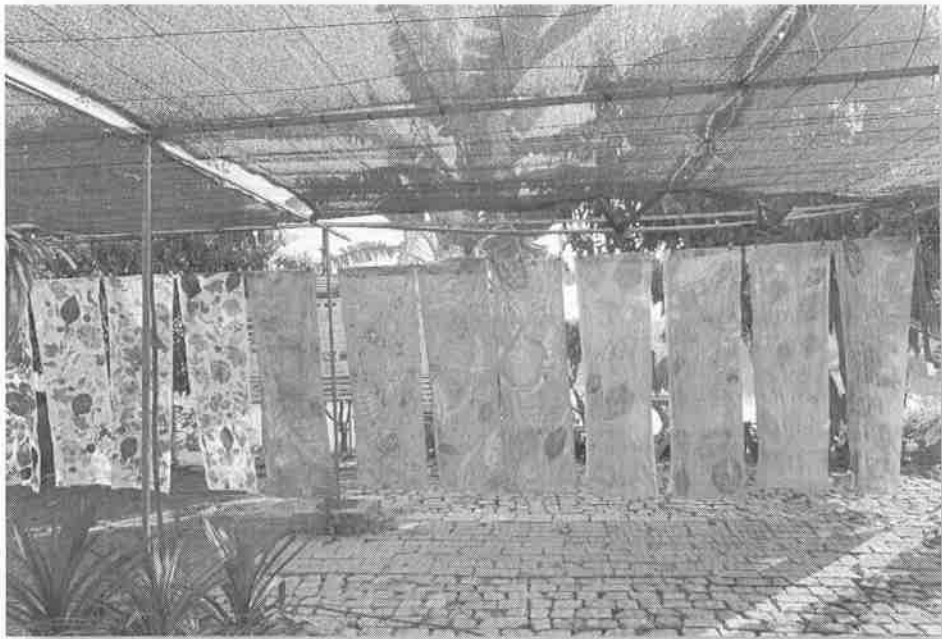
สถานที่ติดต่อ : ๓๐/๑๖ หมู่ที่ ๒ ตำบลท่าเสา อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ๗๑๑๒๐

โทรศัพท์ : ๐๘๙ - ๐๕๐๙๖๗๘

ลักษณะภูมิปัญญา : การสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ผ้าที่ใช้วัสดุจากธรรมชาติ ทำให้เกิดสีและลวดลาย เป็นการพิมพ์ผ้า ด้วยใบไม้ ดอกไม้จากธรรมชาติ ถ่ายอินสีและโครงสร้างจากใบไม้สู่ผ้าที่ผลิตจากเส้นใยธรรมชาติ

๓.๓ ฐานข้อมูลด้านการแพทย์แผนไทย

ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการดูแลและรักษาสุขภาพแบบพื้นบ้าน เช่น การ หัตถเวชกรรมไทย , การใช้สมุนไพรในการรักษาโรค เป็นต้น

๑. การนวดบำบัดรักษาโรค (แพทย์แผนไทย)

เจ้าของภูมิปัญญา : นางสาวอัญญา พินนาล

สถานที่ติดต่อ : ๕๕ หมู่ที่ ๕ ตำบลท่าเสา อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดกาญจนบุรี ๗๑๑๒๐

โทรศัพท์ : ๐๓๔-๕๖๖๔๖

ลักษณะภูมิปัญญา : การนวดชนิดหนึ่ง ซึ่งเป็นศาสตร์บำบัดและรักษาโรคแขนงหนึ่งของการแพทย์แผนไทย โดยจะเน้นในลักษณะการกด การคลึง การบีบ การตัด การดึง การอบ และประคบ ซึ่งรู้จักกันโดยทั่วไปในชื่อ “นวดแผนโบราณ” ซึ่งไม่ใช่เพื่อรักษาความเจ็บปวดเท่านั้น แต่ยังดีต่อสุขภาพ และสามารถรักษาโรค เพราะการนวดจะส่งผลโดยตรงต่อร่างกายและจิตใจ โดยอาศัยการสัมผัสอย่างมีศิลปะ

๓.๔ ฐานข้อมูลสาขาศิลปกรรม

ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสาขาต่างๆ เช่น จิตรกรรม, ประติมากรรม, นาฏศิลป์, ดนตรี, ทัศนศิลป์, คีตศิลป์, การละเล่นพื้นบ้านและการนันทนาการ

๑. ชุมชน

นันทนาการ

เจ้าของภูมิปัญญา : นางสาวพรทิพย์ เมฆอินทร์

สถานที่ติดต่อ : ๓๙ หมู่ที่ ๓ ตำบลท่าเสา อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ๗๑๑๒๐

โทรศัพท์ : ๐๘๐ - ๗๖๔๙๒๔๗

ลักษณะภูมิปัญญา : มีการเต้นประกอบจังหวะตามเพลง และมีชุดแต่งกายตามถิ่นที่อยู่อาศัย

๓.๕ ฐานข้อมูลสาขาภาษาและวรรณกรรม

ความสามารถผลิตผลงานเกี่ยวกับด้านภาษา ทั้งภาษาถิ่น ภาษาโบราณ ภาษาไทย และการใช้ภาษา
ตลอดทั้งด้านวรรณกรรมทุกประเภท

๑. ภาษาถิ่นลาวเวียง

เจ้าของภูมิปัญญา : นางรัฐจวน นิ่มน้อย

สถานที่ติดต่อ : ๕๓/๑ หมู่ที่ ๓ ตำบลท่าเสา อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ๗๑๑๒๐

โทรศัพท์ : ๐๘๘ - ๕๔๙๒๗๙๐

ลักษณะภูมิปัญญา : การพูดคุยเป็นภาษาลาวเวียงจันทน์ ที่มีการพูดคุยกันเป็นกลุ่ม เป็นสำเนียงกึ่งไทยกึ่งลาว

**สรุปข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น
ในพื้นที่ชุมชนตำบลท่าเสา**

ลำดับที่	ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น	ชื่อ-สกุล(ผู้แจ้งข้อมูล)	หมู่ที่
1.	เกษตรแบบอินทรีย์	นายทิวา โรจน์กิตติชัย	3
2.	ตะกร้าสาน	นางณิชนน สกุลณา	3
3.	ผ้าพิมพ์ลายใบไม้	นางวิภา เมฆอินทร์	2
4.	การนวดบำบัดรักษาโรค (แพทย์แผนไทย)	นางสาวอัญญา พันนาล	5
5.	ชุมชนนันทนาการ	นางสาวพรทิพย์ เมฆอินทร์	3
6.	ภาษาถิ่นลาวเวียง	นางรัญจวน นิ่มน้อย	3

บทที่ ๔

แบบบันทึกข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นในตำบลท่าเสา

แบบบันทึกข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

๑. ชื่อเรียกภูมิปัญญาท้องถิ่น เกษตรผสมผสาน

๒. ชื่อผู้แจ้งข้อมูล จากบิดา โธมัส ถัดชัย

ที่อยู่บ้านเลขที่ 34/4 หมู่ที่ 3 ตำบล ท่าเสา อำเภอ ท่าม่วง จังหวัด กาญจนบุรี
รหัสไปรษณีย์ 71120 โทรศัพท์ 082-423 9146

๓. สถานที่สามารถติดต่อได้สะดวก (☒ ที่อยู่เดียวกันกับผู้แจ้งข้อมูล)

บ้านเลขที่ หมู่ที่ ตำบล อำเภอ จังหวัด
รหัสไปรษณีย์ โทรศัพท์ E-mail

๔. ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น (ทำเครื่องหมาย ☒ ใน ☐ และ ☐)

๔.๑ ด้านการเกษตร

- ☒ การกลั่นกรอง คือ การเพราะปลูกพืช (ระบุ ปลูกพืช ผักสวนครัว ผลไม้)
- ☐ การปลูกลำไย (ระบุ
- ☒ การประมง (ระบุ เลี้ยงปลา)
- ☐ การป่าไม้ (ระบุ
- ☐ อื่นๆ

๔.๒ ด้านศิลปกรรม

☐ กลุ่มย่อยเกี่ยวกับศิลปกรรม

- ☐ จิตรกรรม
- ☐ ประติมากรรม
- ☐ นาฏศิลป์
- ☐ ดนตรี
- ☐ หัตถศิลป์
- ☐ การละเล่นพื้นบ้าน
- ☐ การนันทนาการ

☐ กลุ่มย่อยกรณีอื่นๆ

๔.๓ ด้านการแพทย์ไทยและสมุนไพร

☐ กลุ่มย่อยเกี่ยวกับการแพทย์แผนโบราณ

- ☐ วิธีการรักษาโรคและการบำบัดรักษาอาการ
- ☐ การนวดแผนโบราณ
- ☐ การแพทย์แผนโบราณ
- ☐ การแพทย์พื้นบ้าน ที่มีอยู่ในภูมิภาคต่างๆ หรือที่มีอยู่ในชนเผ่าต่างๆ

☐ กลุ่มย่อยเกี่ยวกับสมุนไพร

- ☐ ชนิดสมุนไพร
- ☐ สูตรยาหรือต้นตำรับต่างๆ
- ☐ การใช้สมุนไพร

☐ กลุ่มย่อยกรณีอื่นๆ.....

๔.๔ ด้านหัตถกรรม

☐ กลุ่มย่อยเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์

- ☐ การทอผ้า ลายผ้า สีย้อมผ้า เส้นใย
- ☐ เครื่องจักสาน
- ☐ เครื่องไม้แกะสลัก
- ☐ สิ่งของเครื่องใช้ ของเล่น
- ☐ กระจาดพื้นบ้าน
- ☐ สีสรรพชาติ
- ☐ บ้านไม้ทรงไทย ศาลพระภูมิ

☐ กลุ่มย่อยเกี่ยวกับงานช่าง

- ☐ ช่างตัดเย็บ ปัก ถักร้อย
- ☐ ช่างไม้ ช่างก่อสร้างบ้านไม้
- ☐ ช่างแกะสลัก
- ☐ ช่างสี
- ☐ ช่างลงรักปิดทอง
- ☐ ช่างปั้น ช่างฉีฉ้าง
- ☐ ช่างทำตุ๊กตา

☐ กลุ่มย่อยเกี่ยวกับการดูแลรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ

☐ กลุ่มย่อยกรณีอื่นๆ.....

๔.๕ ด้านกองทุนและธุรกิจชุมชน

- ☐ กองทุน
- ☐ ธุรกิจชุมชน
- ☐ อื่นๆ

๔.๖ สาขาภาษาและวรรณกรรม

- ☐ ภาษาถิ่น
- ☐ ภาษาโบราณ
- ☐ การใช้ภาษา
- ☐ อื่นๆ

๔.๗ ด้านศาสนาและประเพณี

- ☐ ประเพณี
- ☐ ความเชื่อ
- ☐ พิธีกรรม
- ☐ อื่นๆ.....

๕. ลักษณะเด่นหรือเอกลักษณ์ของภูมิปัญญาท้องถิ่น

เป็นระบบการเกษตรที่อิงการปลูกพืช และเลี้ยงสัตว์ ให้ความสำคัญกับคนในท้องถิ่น
ตลอด

๖. รายละเอียดของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่แจ้งเท่าที่เปิดเผยได้ (อธิบาย)

ระบบเกษตรผสมผสานไม่รวม เกษตรกรรมที่นำไปสู่การเกษตรที่ยั่งยืนโดย
รูปแบบที่ดีเป็นกรณีตัวอย่างกับระบบเกษตรผสมผสาน มีการปลูกพืช และ เลี้ยงสัตว์ ที่คนใน
ท้องถิ่น เลี้ยงปลา และ อีก สัตว์อื่น ๆ อีกมากมาย

๗. สถานะของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- ☐ เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีการสอน การถ่ายทอด บอกเล่าสืบต่อกันมา หรือไม่ทราบประวัติ
- ☐ เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้มีการปรับปรุงพัฒนาและต่อยอด ได้พัฒนาและต่อยอด คือ เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ สามารถจำหน่ายทั้งในและต่างประเทศได้

ลงชื่อ ผู้แจ้งข้อมูล
(พิก ไรศกิตติชัย)

แบบบันทึกข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

๑. ชื่อเรียกภูมิปัญญาท้องถิ่น..... กะหร้าสาน

๒. ชื่อผู้แจ้งข้อมูล..... นางฉวีพรรณ สกกลณา

ที่อยู่บ้านเลขที่ 1 หมู่ที่ 3 ตำบล ป่าเปา อำเภอ พญามะลิ จังหวัด กาญจนบุรี
รหัสไปรษณีย์ 71120 โทรศัพท์ 063-5759429

๓. สถานที่สามารถติดต่อได้สะดวก ☒ ที่อยู่เดียวกันกับผู้แจ้งข้อมูล

บ้านเลขที่ หมู่ที่ ตำบล อำเภอ จังหวัด
รหัสไปรษณีย์ โทรศัพท์ E-mail

๔. ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น (ทำเครื่องหมาย ✓ ใน ☐ และ ☐)

๔.๑ ด้านการเกษตร

- ☐ การกลั่นกรอง คือ การเพราะปลูกพืช (ระบุ.....)
- ☐ การปลูกลำไย (ระบุ.....)
- ☐ การประมง (ระบุ.....)
- ☐ การป่าไม้ (ระบุ.....)
- ☐ อื่นๆ.....

๔.๒ ด้านศิลปกรรม

☐ กลุ่มย่อยเกี่ยวกับศิลปกรรม

- ☐ จิตรกรรม
- ☐ ประติมากรรม
- ☐ นาฏศิลป์
- ☐ ดนตรี
- ☐ หัตถศิลป์
- ☐ การละเล่นพื้นบ้าน
- ☐ การนันทนาการ

☐ กลุ่มย่อยกรณีอื่นๆ.....

๔.๓ ด้านการแพทย์ไทยและสมุนไพร

☐ กลุ่มย่อยเกี่ยวกับการแพทย์แผนโบราณ

- ☐ วิธีการรักษาโรคและการบำบัดรักษาอาการ
- ☐ การนวดแผนโบราณ
- ☐ การแพทย์แผนโบราณ
- ☐ การแพทย์พื้นบ้าน ที่มีอยู่ในภูมิภาคต่างๆ หรือที่มีอยู่ในชนเผ่าต่างๆ

☐ กลุ่มย่อยเกี่ยวกับสมุนไพร

- ☐ ชนิดสมุนไพร
- ☐ สูตรยาหรือต้นตำรับต่างๆ
- ☐ การใช้สมุนไพร

☐ กลุ่มย่อยกรณีอื่นๆ.....

๔.๔ ด้านหัตถกรรม

☐ กลุ่มย่อยเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์

- ☐ การทอผ้า ลายผ้า สีย้อมผ้า เส้นใย
- ☒ เครื่องจักสาน
- ☐ เครื่องไม้แกะสลัก
- ☐ สิ่งของเครื่องใช้ ของเล่น
- ☐ กระจาดพื้นบ้าน
- ☐ สัตว์ธรรมชาติ
- ☐ บ้านไม้ทรงไทย ศาลพระภูมิ

☐ กลุ่มย่อยเกี่ยวกับงานช่าง

- ☐ ช่างตัดเย็บ ปัก ถักร้อย
- ☐ ช่างไม้ ช่างก่อสร้างบ้านไม้
- ☐ ช่างแกะสลัก
- ☐ ช่างสี
- ☐ ช่างลงรักปิดทอง
- ☐ ช่างปั้น ช่างฉีฉั่ง
- ☐ ช่างทำตุ๊กตา

☐ กลุ่มย่อยเกี่ยวกับการดูแลรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ

☐ กลุ่มย่อยกรณีอื่นๆ.....

๔.๕ ด้านกองทุนและธุรกิจชุมชน

- ☐ กองทุน
- ☐ ธุรกิจชุมชน
- ☐ อื่นๆ

๔.๖ สาขาภาษาและวรรณกรรม

- ☐ ภาษาถิ่น
- ☐ ภาษาโบราณ
- ☐ การใช้ภาษา
- ☐ อื่นๆ

๔.๗ ด้านศาสนาและประเพณี

- ☐ ประเพณี
- ☐ ความเชื่อ
- ☐ พิธีกรรม
- ☐ อื่นๆ.....

๕. ลักษณะเด่นหรือเอกลักษณ์ของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ผู้รับใบแจ้ง: ทนายอรรถกมล นวลฉาย / การสถานี / สถานีตำรวจภูธร ปทุมธานี
ตามหนังสือเรื่อง กักขังคดี

๒. รายละเอียดของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่แจ้งเท่าที่เปิดเผยได้ (อธิบาย)

1. นำเนื้อมัดฟาง มา สานขกตต่างๆได้

2. จำนวนการตรวจในถิ่นที่อยู่ในระหว่างวันที่ 1-31 ธันวาคม 2563 จำนวน 12 ครั้ง

3. โดยเลือกสถานที่ที่กิน 12 แห่งใน 1 เดือน แล้วหาเปอร์เซ็นต์ในข้อ
ข้อ 4. แล้วนำมาคูณด้วยค่าเฉลี่ยค่าที่เก็บค่าของทุกสถานที่ของ 12 แห่ง

๗. สถานะของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- ☐ เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีการสอน การถ่ายทอด บอกเล่าสืบต่อกันมา หรือไม่ทราบประวัติ

- ☐ เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้รับการปรับปรุงพัฒนาและต่อยอด ได้พัฒนาและต่อยอด คือ เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ สามารถจำหน่ายทั้งในและต่างประเทศได้

ลงชื่อ นิพนธ์ นกนาค ผู้แจ้งข้อมูล

แบบบันทึกข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

๑. ชื่อเรียกภูมิปัญญาท้องถิ่น ผ้าไหมฟ้ายาวใบไม้
๒. ชื่อผู้แจ้งข้อมูล นางวิภา โผดโอรส
ที่อยู่บ้านเลขที่ 30/1 หมู่ที่ 2 ตำบล ท่าเสา อำเภอ พะเยา จังหวัด พะเยา
รหัสไปรษณีย์ 51120 โทรศัพท์ 089-0509678

๓. สถานที่ที่สามารถติดต่อได้สะดวก ☒ ที่อยู่เดียวกันกับผู้แจ้งข้อมูล

บ้านเลขที่ หมู่ที่ ตำบล อำเภอ จังหวัด
รหัสไปรษณีย์ โทรศัพท์ E-mail

๔. ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น (ทำเครื่องหมาย ✓ ใน ☐ และ ☐)

๔.๑ ด้านการเกษตร

- ☐ การกลั่นกรอง คือ การเพราะปลูกพืช (ระบุ.....)
☐ การปศุสัตว์ (ระบุ.....)
☐ การประมง (ระบุ.....)
☐ การป่าไม้ (ระบุ.....)
☐ อื่นๆ.....

๔.๒ ด้านศิลปกรรม

☐ กลุ่มย่อยเกี่ยวกับศิลปกรรม

- ☐ จิตรกรรม
☐ ประติมากรรม
☐ นาฏศิลป์
☐ ดนตรี
☐ หัตถศิลป์
☐ การละเล่นพื้นบ้าน
☐ การนันทนาการ

☐ กลุ่มย่อยกรณีอื่นๆ.....

๔.๓ ด้านการแพทย์ไทยและสมุนไพร

☐ กลุ่มย่อยเกี่ยวกับการแพทย์แผนโบราณ

- ☐ วิธีการรักษาโรคและการบำบัดรักษาอาการ
☐ การนวดแผนโบราณ
☐ การแพทย์แผนโบราณ
☐ การแพทย์พื้นบ้าน ที่มีอยู่ในภูมิภาคต่างๆ หรือที่มีอยู่ในชนเผ่าต่างๆ

☐ กลุ่มย่อยเกี่ยวกับสมุนไพร

- ☐ ชนิดสมุนไพร
- ☐ สูตรยาหรือต้นตำรับต่างๆ
- ☐ การใช้สมุนไพร

☐ กลุ่มย่อยกรณีอื่นๆ.....

๔.๔ ด้านหัตถกรรม

☐ กลุ่มย่อยเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์

- ☒ การทอผ้า ถักผ้า สีย้อมผ้า เส้นใย
- ☐ เครื่องจักสาน
- ☐ เครื่องไม้แกะสลัก
- ☐ สิ่งของเครื่องใช้ ของเล่น
- ☐ กระจาดพื้นบ้าน
- ☐ สีสรรพชาติ
- ☐ บ้านไม้ทรงไทย ศาลพระภูมิ

☐ กลุ่มย่อยเกี่ยวกับงานช่าง

- ☐ ช่างตัดเย็บ ปัก ถักร้อย
- ☐ ช่างไม้ ช่างก่อสร้างบ้านไม้
- ☐ ช่างแกะสลัก
- ☐ ช่างสี
- ☐ ช่างลงรักปิดทอง
- ☐ ช่างปั้น ช่างฉีฉ้าง
- ☐ ช่างทำตุ๊กตา

☐ กลุ่มย่อยเกี่ยวกับการดูแลรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ

☐ กลุ่มย่อยกรณีอื่นๆ.....

๔.๕ ด้านกองทุนและธุรกิจชุมชน

- ☐ กองทุน
- ☐ ธุรกิจชุมชน
- ☐ อื่นๆ

๔.๖ สาขาภาษาและวรรณกรรม

- ☐ ภาษาถิ่น
- ☐ ภาษาโบราณ
- ☐ การใช้ภาษา
- ☐ อื่นๆ

๔.๗ ด้านศาสนาและประเพณี

- ☐ ประเพณี
- ☐ ความเชื่อ
- ☐ พิธีกรรม
- ☐ อื่นๆ

๕. ลักษณะเด่นหรือเอกลักษณ์ของภูมิปัญญาท้องถิ่น

๕. ลักษณะเด่นหรือเอกลักษณ์ของภูมิปัญญาท้องถิ่น
ให้หลักการสำคัญๆ มาใช้ คือ การใช้ลมหนาว จากผ้าทอ หรือตากกลางแจ้ง
เป็นผ้าที่ฉีกฉีกฉีก ฉีกฉีก ฉีกฉีก ฉีกฉีก ฉีกฉีก ฉีกฉีก ฉีกฉีก ฉีกฉีก ฉีกฉีก

๒. รายละเอียดของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่แจ้งเท่าที่เปิดเผยได้ (อธิบาย)

[illegible]

๗. สถานะของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- ☐ เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีการสอน การถ่ายทอด บอกเล่าสืบต่อกันมา หรือไม่ทราบประวัติ
- ☐ เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้มีการปรับปรุงพัฒนาและต่อยอด ได้พัฒนาและต่อยอด คือ เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ สามารถจำหน่ายทั้งในและต่างประเทศได้

ลงชื่อ ผู้แจ้งข้อมูล

แบบบันทึกข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

๑. ชื่อเรียกภูมิปัญญาท้องถิ่น ทวนดงป่าภักตร์โรด
๒. ชื่อผู้แจ้งข้อมูล จ.ธ. ชโนญา หิบนวล
ที่อยู่บ้านเลขที่ ๕๙ หมู่ที่ ๕ ตำบล ท่าเตี อำเภอ ท่ามะกา จังหวัด กาญจนบุรี
รหัสไปรษณีย์ ๗๑๒๐ โทรศัพท์ ๐๓๔-๕๖๖๔๖

๓. สถานที่สามารถติดต่อได้สะดวก (☒ ที่อยู่เดียวกันกับผู้แจ้งข้อมูล)

บ้านเลขที่ หมู่ที่ ตำบล อำเภอ จังหวัด
รหัสไปรษณีย์ โทรศัพท์ E-mail

๔. ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น (ทำเครื่องหมาย ☒ ใน ☐ และ ☐)

๔.๑ ด้านการเกษตร

- ☐ การกลั่นกรอง คือ การเพราะปลูกพืช (ระบุ.....)
- ☐ การปศุสัตว์ (ระบุ.....)
- ☐ การประมง (ระบุ.....)
- ☐ การป่าไม้ (ระบุ.....)
- ☐ อื่นๆ.....

๔.๒ ด้านศิลปกรรม

☐ กลุ่มย่อยเกี่ยวกับศิลปกรรม

- ☐ จิตรกรรม
- ☐ ประติมากรรม
- ☐ นาฏศิลป์
- ☐ ดนตรี
- ☐ หัตถศิลป์
- ☐ การละเล่นพื้นบ้าน
- ☐ การนันทนาการ

☐ กลุ่มย่อยกรณีอื่นๆ.....

๔.๓ ด้านการแพทย์ไทยและสมุนไพร

☐ กลุ่มย่อยเกี่ยวกับการแพทย์แผนโบราณ

- ☒ วิธีการรักษาโรคและการบำบัดรักษาอาการ
- ☐ การนวดแผนโบราณ
- ☐ การแพทย์แผนโบราณ
- ☐ การแพทย์พื้นบ้าน ที่มีอยู่ในภูมิภาคต่างๆ หรือที่มีอยู่ในชนเผ่าต่างๆ

☐ กลุ่มย่อยเกี่ยวกับสมุนไพร

- ☐ ชนิดสมุนไพร
- ☐ สูตรยาหรือต้นตำรับต่างๆ
- ☐ การใช้สมุนไพร

☐ กลุ่มย่อยกรณีอื่นๆ.....

๔.๔ ด้านหัตถกรรม

☐ กลุ่มย่อยเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์

- ☐ การทอผ้า ลายผ้า สีย้อมผ้า เส้นใย
- ☐ เครื่องจักสาน
- ☐ เครื่องไม้แกะสลัก
- ☐ สิ่งของเครื่องใช้ ของเล่น
- ☐ กระจาดพื้นบ้าน
- ☐ สัตว์ธรรมชาติ
- ☐ บ้านไม้ทรงไทย ศาลพระภูมิ

☐ กลุ่มย่อยเกี่ยวกับงานช่าง

- ☐ ช่างตัดเย็บ ปัก ถักร้อย
- ☐ ช่างไม้ ช่างก่อสร้างบ้านไม้
- ☐ ช่างแกะสลัก
- ☐ ช่างสี
- ☐ ช่างลงรักปิดทอง
- ☐ ช่างปั้น ช่างขี้ผึ้ง
- ☐ ช่างทำตุ๊กตา

☐ กลุ่มย่อยเกี่ยวกับการดูแลรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ

☐ กลุ่มย่อยกรณีอื่นๆ.....

๔.๕ ด้านกองทุนและธุรกิจชุมชน

- ☐ กองทุน
- ☐ ธุรกิจชุมชน
- ☐ อื่นๆ

๔.๖ สาขาภาษาและวรรณกรรม

- ☐ ภาษาถิ่น
- ☐ ภาษาโบราณ
- ☐ การใช้ภาษา
- ☐ อื่นๆ

๔.๗ ด้านศาสนาและประเพณี

- ☐ ประเพณี
- ☐ ความเชื่อ
- ☐ พิธีกรรม
- ☐ อื่นๆ.....

๕. ลักษณะเด่นหรือเอกลักษณ์ของภูมิปัญญาท้องถิ่น

การควบคุมต้นทุนโรค เป็นการลดต้นทุนของสัตว์จากการแพทย์แผนไทย
โดยมีวิธีการลด, ระบุ และลดต้นทุน ตามบริเวณร่างกายที่สัตว์ป่วย
ตัว น้อย เติบ ๑๐๖๐๓

๖. รายละเอียดของกฎระเบียบที่ท้องถิ่นที่แจ้งเท่าที่เปิดเผยได้ (อธิบาย)

การนำตัวอย่างไปตามแถวเลขที่ 10 โดยใช้การนำตามสูตรเลขที่ 10
ผล = 100000

๗. สถานะของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- ☐ เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีการสอน การถ่ายทอด บอกเล่าสืบต่อกันมา หรือไม่ทราบประวัติ
- ☐ เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้รับการปรับปรุงพัฒนาและต่อยอด ได้พัฒนาและต่อยอด คือ เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ สามารถจำหน่ายทั้งในและต่างประเทศได้

ลงชื่อ ชิตกาน วัฒน. ผู้แจ้งข้อมูล
(น.ต.ชิตกาน วัฒน.)

แบบบันทึกข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

๑. ชื่อเรียกภูมิปัญญาท้องถิ่น..... ชมรมหินกราดการปลูกลำไย

๒. ชื่อผู้แจ้งข้อมูล..... นางสาว พรทิพย์ ไหมอึ้ง

ที่อยู่บ้านเลขที่ ๑๑ หมู่ที่ ๑ ตำบล ท่าเสา อำเภอ ท่ามะกา จังหวัด กาญจนบุรี
รหัสไปรษณีย์ ๗๑๑๐ โทรศัพท์

๓. สถานที่สามารถติดต่อได้สะดวก (☒ ที่อยู่เดียวกันกับผู้แจ้งข้อมูล)

บ้านเลขที่ หมู่ที่ ตำบล อำเภอ จังหวัด
รหัสไปรษณีย์ โทรศัพท์ E-mail

๔. ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น (ทำเครื่องหมาย ☒ ใน ☐ และ ☐)

๔.๑ ด้านการเกษตร

- ☐ การกลั่นกรอง คือ การเพราะปลูกพืช (ระบุ.....)
- ☐ การปลูกลำไย (ระบุ.....)
- ☐ การประมง (ระบุ.....)
- ☐ การป่าไม้ (ระบุ.....)
- ☐ อื่นๆ.....

๔.๒ ด้านศิลปกรรม

☐ กลุ่มย่อยเกี่ยวกับศิลปกรรม

- ☐ จิตรกรรม
- ☐ ประติมากรรม
- ☐ นาฏศิลป์
- ☐ ดนตรี
- ☐ หัตถศิลป์
- ☐ การละเล่นพื้นบ้าน
- ☒ การนันทนาการ

☐ กลุ่มย่อยกรณีอื่นๆ.....

๔.๓ ด้านการแพทย์ไทยและสมุนไพร

☐ กลุ่มย่อยเกี่ยวกับการแพทย์แผนโบราณ

- ☐ วิธีการรักษาโรคและการบำบัดรักษาอาการ
- ☐ การนวดแผนโบราณ
- ☐ การแพทย์แผนโบราณ
- ☐ การแพทย์พื้นบ้าน ที่มีอยู่ในภูมิภาคต่างๆ หรือที่มีอยู่ในชนเผ่าต่างๆ

☐ กลุ่มย่อยเกี่ยวกับสมุนไพร

- ☐ ชนิดสมุนไพร
- ☐ สูตรยาหรือต้นตำรับต่างๆ
- ☐ การใช้สมุนไพร

☐ กลุ่มย่อยกรณีอื่นๆ.....

๔.๔ ด้านหัตถกรรม

☐ กลุ่มย่อยเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์

- ☐ การทอผ้า ลายผ้า สีย้อมผ้า เส้นใย
- ☐ เครื่องจักสาน
- ☐ เครื่องไม้แกะสลัก
- ☐ สิ่งของเครื่องใช้ ของเล่น
- ☐ กระจาดพื้นบ้าน
- ☐ สัตว์ธรรมชาติ
- ☐ บ้านไม้ทรงไทย ศาลพระภูมิ

☐ กลุ่มย่อยเกี่ยวกับงานช่าง

- ☐ ช่างตัดเย็บ ปัก ถักร้อย
- ☐ ช่างไม้ ช่างก่อสร้างบ้านไม้
- ☐ ช่างแกะสลัก
- ☐ ช่างสี
- ☐ ช่างลงรักปิดทอง
- ☐ ช่างปั้น ช่างฉีฉั่ง
- ☐ ช่างทำตุ๊กตา

☐ กลุ่มย่อยเกี่ยวกับการดูแลรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ

☐ กลุ่มย่อยกรณีอื่นๆ.....

๔.๕ ด้านกองทุนและธุรกิจชุมชน

- ☐ กองทุน
- ☐ ธุรกิจชุมชน
- ☐ อื่นๆ

๔.๖ สาขาภาษาและวรรณกรรม

- ☐ ภาษาถิ่น
- ☐ ภาษาโบราณ
- ☐ การใช้ภาษา
- ☐ อื่นๆ

๔.๗ ด้านศาสนาและประเพณี

- ☐ ประเพณี
- ☐ ความเชื่อ
- ☐ พิธีกรรม
- ☐ อื่นๆ.....

๕. ลักษณะเด่นหรือเอกลักษณ์ของภูมิปัญญาท้องถิ่น

สิ่งที่เด่นชัดของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามเพลง เพลงกล่อมเด็กตามท่วงทำนองที่ไพเราะ.

.....

.....

.....

๖. รายละเอียดของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่แจ้งเท่าที่เปิดเผยได้ (อธิบาย)

เรื่องเล่าขานในชุมชนและวิถีชีวิต: ลักษณะเด่นของภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนที่เห็นเด่นชัด
เรื่องเล่าขานในชุมชน เรื่องเล่าขานในชุมชน เรื่องเล่าขานในชุมชน

.....

.....

.....

๗. สถานะของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- ☐ เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีการสอน การถ่ายทอด บอกเล่าสืบต่อกันมา หรือไม่ทราบประวัติ
- ☐ เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้มีการปรับปรุงพัฒนาและต่อยอด ได้พัฒนาและต่อยอด คือ เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ สามารถจำหน่ายทั้งในและต่างประเทศได้

ลงชื่อ นางสาวพิกุล นามสิน ผู้แจ้งข้อมูล

แบบบันทึกข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

๑. ชื่อเรียกภูมิปัญญาท้องถิ่น... สามาจิน ลาวเวีย
๒. ชื่อผู้แจ้งข้อมูล... นางสาวจวน นิมน้อย
- ที่อยู่บ้านเลขที่ 53 หมู่ที่ 3 ตำบล ท่าเสา อำเภอ ท่ามะกา จังหวัด กาญจนบุรี
รหัสไปรษณีย์ 71120 โทรศัพท์ 089-5492790
๓. สถานที่ที่สามารถติดต่อได้สะดวก (☒ ที่อยู่เดียวกันกับผู้แจ้งข้อมูล)
- บ้านเลขที่ หมู่ที่ ตำบล อำเภอ จังหวัด
- รหัสไปรษณีย์ โทรศัพท์ E-mail
๔. ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น (ทำเครื่องหมาย ☒ ใน ☐ และ ☐)

๔.๑ ด้านการเกษตร

- ☐ การกลั่นกรอง คือ การเพราะปลูกพืช (ระบุ.....)
- ☐ การปลูกสัตว์ (ระบุ.....)
- ☐ การประมง (ระบุ.....)
- ☐ การป่าไม้ (ระบุ.....)
- ☐ อื่นๆ.....

๔.๒ ด้านศิลปกรรม

☐ กลุ่มย่อยเกี่ยวกับศิลปกรรม

- ☐ จิตรกรรม
- ☐ ประติมากรรม
- ☐ นาฏศิลป์
- ☐ ดนตรี
- ☐ หัตถศิลป์
- ☐ การละเล่นพื้นบ้าน
- ☐ การนันทนาการ

☐ กลุ่มย่อยกรณีอื่นๆ.....

๔.๓ ด้านการแพทย์ไทยและสมุนไพร

☐ กลุ่มย่อยเกี่ยวกับการแพทย์แผนโบราณ

- ☐ วิธีการรักษาโรคและการบำบัดรักษาอาการ
- ☐ การนวดแผนโบราณ
- ☐ การแพทย์แผนโบราณ
- ☐ การแพทย์พื้นบ้าน ที่มีอยู่ในภูมิภาคต่างๆ หรือที่มีอยู่ในชนเผ่าต่างๆ

☐ กลุ่มย่อยเกี่ยวกับสมุนไพร

- ☐ ชนิดสมุนไพร
- ☐ สูตรยาหรือต้นตำรับต่างๆ
- ☐ การใช้สมุนไพร

☐ กลุ่มย่อยกรณีอื่นๆ.....

๔.๔ ด้านหัตถกรรม

☐ กลุ่มย่อยเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์

- ☐ การทอผ้า ลายผ้า สีย้อมผ้า เส้นใย
- ☐ เครื่องจักสาน
- ☐ เครื่องไม้แกะสลัก
- ☐ สิ่งของเครื่องใช้ ของเล่น
- ☐ กระจาดพื้นบ้าน
- ☐ สัตว์ธรรมชาติ
- ☐ บ้านไม้ทรงไทย ศาลพระภูมิ

☐ กลุ่มย่อยเกี่ยวกับงานช่าง

- ☐ ช่างตัดเย็บ ปัก ถักร้อย
- ☐ ช่างไม้ ช่างก่อสร้างบ้านไม้
- ☐ ช่างแกะสลัก
- ☐ ช่างสี
- ☐ ช่างลงรักปิดทอง
- ☐ ช่างปั้น ช่างขึ้นผึ้ง
- ☐ ช่างทำตุ๊กตา

☐ กลุ่มย่อยเกี่ยวกับการดูแลรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ

☐ กลุ่มย่อยกรณีอื่นๆ.....

๔.๕ ด้านกองทุนและธุรกิจชุมชน

- ☐ กองทุน
- ☐ ธุรกิจชุมชน
- ☐ อื่นๆ

๔.๖ สาขาภาษาและวรรณกรรม

- ☒ ภาษาถิ่น
- ☐ ภาษาโบราณ
- ☐ การใช้ภาษา
- ☐ อื่นๆ

๔.๗ ด้านศาสนาและประเพณี

- ☐ ประเพณี
- ☐ ความเชื่อ
- ☐ พิธีกรรม
- ☐ อื่นๆ.....

๕. ลักษณะเด่นหรือเอกลักษณ์ของภูมิปัญญาท้องถิ่น

การทอดถั่ว เป็นขนมหวานของจังหวัด อุดมด้วยรสชาติที่อร่อย หอมหวาน
อีกทอดถั่ว เป็นขนมหวาน มีส่วนผสมของถั่วเขียว ถั่วขาว

๖. รายละเอียดของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่แจ้งเท่าที่เปิดเผยได้ (อธิบาย)

การทอดถั่วของจังหวัด ที่ใช้ในพื้นที่ที่ผลิตถั่วจำนวนมาก เรา มี
สีน้ำตาลเข้มเหมือนถั่วเขียว ในทอดถั่วว่าถั่วในถั่วเขียว

๗. สถานะของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- ☐ เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีการสอน การถ่ายทอด บอกเล่าสืบต่อกันมา หรือไม่ทราบประวัติ
- ☐ เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้รับการปรับปรุงพัฒนาและต่อยอด ได้พัฒนาและต่อยอด คือ เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ สามารถจำหน่ายทั้งในและต่างประเทศได้

ลงชื่อ ...ส.ก.จ.น. ...ผู้แจ้งข้อมูล